

Svend Hvidtfelt Nielsen

Tommelise – libretto

(Præludium)

1.Sats: Der var engang

Narrator: Der var engang.....

Childrens choir:

Der var engang, der var engang en kone, der gerne ville ha' et barn, et lille bitte barn.
Hun vidste dog ikke hvorfra hun skulle få et barn, et lille bitte barn
Så gik hun til heksen og sagde:

Solo Alto (konen):

Jeg ville så inderligt gerne ha' et lille barn, et lille bitte barn.
Vil du ikke sige mig, hvor jeg skal få det fra?

Childrens choir:

Et lille bitte barn. Vil du ikke sige mig, hvor jeg skal få det fra?

Amateur choir SATB (heksen):

Det, skal vi nu nok komme ud af!
Se nu her mit barn: Et korn! Et bygkorn! Et ganske særligt korn, der ikke gror på bondemandens mark.
Det skal vi nok komme ud af!
Se nu her mit barn. Her har du et korn, et ganske særligt korn.
Ikke et som hønsene må spise af, ikke et som gror på bondens mark. Et ganske særligt bygkorn.
Læg det i en urtepotte. Så skal du få noget at se!

Childrens choir:

Åh Tak skal du have, sagde konen og gik hjem igen og plantede sit korn, og se, straks voksede en yndig blomst med lukkede blade. Konen kyssede dem, og med et knald folded' blomsten sig ud.
Og midt i blomsten på stolen sad en lille pige, kun en tomme lang, et lille bitte barn.
Og Tommelise sang!

2.Sats: Tudsebryllup

Narr.:

En Nat kom der en hæsliq Skrubtudse....

Ch:

Koax, koax, brækkeke kex, Koax, koax,

TB:

En styg og hæsliq tudse kom en aften Tommelise sov

Ch:

Koax, koax,

TB:

Tommelise tog den med sig. Tudsens var på hustrurov

Ch.

Koax, koax, brækkeke kex

Solo Alto:

Det var en dejliq kone til min søn. En yndiq lille kone til min store søn.

Så fin, så smuk, så net, så rent ud nydeliq.

Hvad andet kan min dreng end rent at fryde sig.

Ch:

Koax, koax, brækkeke kex

Alto:

Hvad vil min søn mon ikke si', når han ser denne smukke pi' !

TB:

Sønnen selv var styg og fæl, sin moder op af dage,

han talte hårdt og græsseligt, som "koax" lød alt han sagde

Ch.

Koax, koax, brækkeke kex

SATB:

Tidligt næste morgen vågnet' Tommelise frisk og glad.

Ak, da hun så hvor hun befandt sig, græd hun, åh, så bitterligt.

Der var vand til alle sider, hun var fanget midt i søen på et grønt åkandeblad.

Alto:

Det var en dejliq kone til min søn. Så fin, så smuk, så net, så rent ud nydeliq!

SATB:

Stadsestuen skal nu pyntes, mudderpølen muges ud.
Her skal være rent og ryddet til den unge tudsebrud!

Der skal seng i brudekamret, der skal siv på væg og gulv.
Her bli'r ikke til at kende i det gamle tudsehul!

Send et bud langs hele åen, alle bydes med som gæst.
Der er ingen smalle steder ved en tudsebryllupsfest!

Ch:

Koax brekkekex

Solo soprano (Tommelise):

Nej! Lad mig ikke bo i tudsehul! Hjælp mig væk herfra!

TB:

Fiskene bed stilken over, bladet kunne drive bort, bort, langt langt bort.

Narr.:

...og så flød Bladet ned ad Aaen, bort med Tommelise, langt bort, hvor Skruptudsen ikke kunne komme.

3.Sats: Oldenborren

Narr.:

I det samme kom en stor Oldenborre flyvende, den fik hende at see og i Øjeblikket slog den sin Klo om hendes smækre Liv og fløj.....

Oldenborren satte sig med hende på det største, grønne blad i Træet, gav hende det søde af Blomsterne

TB:

Jeg synes du er nydelig, er nydelig omend du er et menneske lig.

Narr.:

Frøken Oldenborrerne trak på følehornene og sagde:

SA:

Styg, styg, hun er styg, hvor er hun ynkelig og styg. Hun har slet ingen følehorn, hun er saa smækker i sit liv.

TB:

Jeg synes hun er nydelig

SA:

Styg, styg, hvor er hun styg, hvor er hun ynkelig og styg.

TB:

Nydelig, nydelig

SA:

Hun har slet ingen følehorn, hun er saa smækker i sit liv.

TB:

Om end hun er et menn'ske lig

SA:

Fy, fy, fy, fy. Hun see ud ligesom et menneske! Hvor er hun styg!

TB:

Er hun styg?

SA:

Styg, styg, hvor er hun styg, hvor er er hun ynkelig og styg.

SATB:

Ja, ja, hun er styg, hun er så ynkelig og styg, hvor er hun styg.

Narr.:

De fløj ned af Træet med hende og satte hende paa en Gaaseurt; der græd hun, fordi hun var så styg at Oldenborrerne ikke vilde have hende, og saa var hun dog den Deiligste, man kunde tænke sig, saa fiin og klar som det skønneste Rosenblad

4.Sats: I skoven

Narr.:

Hele Sommeren igjennem levede den stakkels Tommeliseganske alene i den store Skov. Hun flettede sig en Seng af Græsstraa og hang den under et stort Skræppeblad, saa kunde det ikke regne paa hende; hun pillede det Søde af Blomsterne og spiste, og drak af Duggen, der hver Morgen stod paa Bladene;

Saaledes gik Sommer og Efterår, men nu kom Vinteren, den kolde, lange Vinter.

Alle Fuglene, der havde sjunget saa smukt for hende, fløi deres Vei. Træerne og Blomsterne visnede, det store Skræppeblad, hun havde boet under, rullede sammen og blev kun en guul, vissen Stilk, og hun frøs saa forskrækkeligt, for hendes Klæder vare itu og hun var selv saa fiin og lille, den stakkels Tommelise, hun maatte fryse ihjel. Det begyndte at snee og hver Sneefnug, der faldt paa hende var, som naar man kaster en heel Skuffe fuld paa os, thi vi ere store og hun var kun en Tomme lang. Saa svøbte hun sig ind i et vissent Blad, men det vilde ikke varme, hun rystede af Kulde. Tæt udenfor Skoven, hvor hun nu var kommet, laae en stor Kornmark, men Kornet var forlænge siden borte, kun de nøgne, tørre Stubbe stode op af den frosne Jord. a De vare ligesom en heel Skov for hende at gaae imellem, o, hun rystede saadan af Kulde. Saa kom hun til Markmusens Dør.

(Operascene)
5.Sats: Hos Markmusen

1) Hos Markmus

Solo Alto (Markmus):

Jaaa, Hvem der?

Solo Soprano (Tommelise):

a, a,

Markmus

Er der nogen?

Tommelise:

a, a, aah,

Markmus:

jamen dog... din lille stakkel! Kom ind, kom bare ind.

Tommelise:

Aaah, Du har vel ikke et lille bygkorn?

Markmus:

kom du ind i min varme stue.

Tommelise:

Et lille bygkorn, jeg har slet intet spist i to dage.

Markmus:

Kom ind du lille stakkel, kom ind i min varme stue og spis med mig.

Tommelise:

Tak, oh, tak, kære markmus.

Markmus:

Du kan blive hos mig, spis nu, blive hos mig hele vinteren, vil du det? Vil du det?

Tommelise:

Ooh tak, ja, tak!

Markmus:

Du skal blot gøre huset rent for mig, pænt og rent, rydde op!

Tommelise:

Ja, kære markmus, ja, det gør jeg så gerne!

Markmus:

Og så skal du fortælle mig historier, sære historier, romantiske historier, lange historier!

Tommelise:

Alt det, det gør jeg så gerne, jeg fortæller historier, holder din stue, jeg takker dig markmus, for at du vil lade mig bo hos dig!

Markmus:

Hør! Det banker, vi får besøg. Det er Muldvarp min nabo. Han besøger mig ugentligt. Han er rig, har store sale og går i sådan en dejlig sort fløjlsjælle. Ku' du bare få ham til mand, så var du godt forsørget.

Tommelise:

En mand? Til mig?

Markmus:

Kom ind!

Narrator (Muldvarp):

Goddag, goddag min kære fru, Markmus, ak ja, så er en uge atter gået!

Markmus:

Goddag kære Muldvarp, velkommen her. Ja, som tiden dog går!

Muldvarp:

Så sandt, så sandt, fru Markmus

Markmus:

Kom, sæt Dem ned!

Muldvarp:

Oh, tak !

Markmus:

Må jeg byde Dem noget?

Muldvarp:

Jo, tak, tak som byder, men sig mig er der ikke et eller andet forandret herinde, det er som om her er en ny, en ganske særlig duft, ikke som af de tarvelige blomster, nej, det er noget andet, noget finere, som en..

Markmus:

Åhh, De mener Tommelise! Tommelise, hils på Hr. Muldvarp.

Tommelise:

Mig en glæde at træffe Dem.

Muldvarp:

Hvilken yndig stemme, - og så smukt hun synger, - ikke spor som de tåbelige fugles "qvivit, qvivit" ..

Markmus:

Tommelise, syng lidt for Hr. Muldvarp.

Tommelise:

Aahh aah

Muldvarp:

Kan hun måske synge noget med melodi?

Tommelise:

Munken går i enge de lange sommerdage. Hvad gør han der så længe? Å ja, å ja, å ja!
Han plukker af de roser og samler af de bær, og af de krusemynter alt til sin hjertenskær.
Og munken spreder ud sin kappe så blå og beder skøn jomfru at knæle derpå.
Kom fal ride, ride, ralla. Kom fal ride, ride, ralla.

SA:

Kom fal, ride, ride, ralla. Kom fal, ride, ride ralla.

I Muldvarps gang

Muldvarp:

Hør,.... du skal da se den nye gang jeg har lavet, det tror jeg vil more dig. Det er denne vej, .. følg mig. Gangen fører direkte fra min bolig til fru Markmus' hjem. Så behøver vi slet ikke at bevæge os udenfor, når vi skal besøge hinanden.

Alt hvad I ser hernede har jeg bygget med mine bare næver. Solidt og godt er det.

Her skal vi dreje. Kom! Lad mig føre jer.. denne vej.... [Muldvarp oplyser rummet]

Markmus:

Åååhh,

Muldvarp:

lidt lys for Tommelise og fru Markmus!

Hernede kan man få alt, hvad man har brug for. [Muldvarp laver et hul op til overfladen]Et lufthul!

- for Tommelise forståes, - selv bryder jeg mig ikke om al den træk

Markmus:

Nej, selvfølgelig

Muldvarp:

Men bliv nu ikke forskrækkede. En sølle fugl har forvildet sig herned og har lagt sig midt i min gang uden at røre sig det mindste.

Markmus:

Hvad må man dog høre!

Muldvarp:

Det er lige herhenne, rundt om hjørnet. Der er den!

Tommelise:

Oooh, den stakkel...

Muldvarp:

Ja, nu piber den ikke meer!

[Tommelise ænser ikke Muldvarp og Markmus - som heller ikke ænser Tommelise]

Muldvarp:

Det må være ynkeligt at blive født som en lille fugl!

Tommelise.

den er så kold...

Muldvarp:

Gud ske lov, at ingen af mine børn bliver det.

Tommelise:

helt ubevægelig og kold..

Muldvarp:

Sådan en fugl har jo ingenting uden sit "qvivit" og må sulte ihjel når vinteren kommer.

Markmus:

Ja, det må I som fornuftig mand nok sige.

Muldvarp:

Åh, tak, tak da...

Tommelise:

måske var det den, der sang så smukt for mig i sommer.

Markmus:

Hvad har fuglen for al for sit qvivit når vinteren kommer.

[Markmus og Muldvarp begynder at gå. Markmus er meget betaget af muldvarp Muldvarp høres stadig svagere jo længere væk de kommer.]

Den må sidde og fryse: men det skal vel også være så stort.

Tommelise:

Lad mig varme dig lidt. Sådan.

Muldvarp:

Ja, netop, ikke sandt? Ak, nej, kære fru Markmus, langt fra alle er så fornuftige som vi.

Vi ved hvad der er til vort eget bedste, vi flakser ikke forstyrret rundt for at lege den hele dag.

Markmus:

[Henkastet, uden at vente på svar. Muldvarp konverserer jo!]
Tommelise kommer du?

Tommelise:

Farvel, du kære Svale.

Muldvarp:

Det bringer mig i øvrigt til en sag jeg gerne vil drøfte med Dem kære fru Markmus.....
[det sidste man hører ude fra kulissen] angående Tommelise.....

Tommelise:

[Tommelise er på vej til at gå, da hun hører en lyd, standser, venter, hører den igen, og jo, det er fuglens hjerte../ Eller også mærker hun det lige da hun skal til at rejse sig....]

Du lever! Dit hjerte slog, så svagt, så sart, Oh, lad det slå igen.
Du lever, se på mig, tal til mig, syng for mig, som du sang for mig i sommer. Vågn op kære svale, syng!

Childrens Choir (Svalen):

Kæreste, barn, yndige barn, hvordan kan jeg takke dig? Jeg er blevet så dejlig varm nu, snart får jeg kræfter og så skal jeg flyve, flyve igen, ude i det fri under den varme sol!

Tommelise:

Nej, nej, du må blive her. Udenfor er det koldt. det fryser, det sner, alt er hvidt. Bliv du kun her i din varme seng. Så skal jeg nok pleje dig hele vinteren. Sov du blot!

Bryllupsforberedelser

Markmus:

Tommelise kommer du? kommer du? Kom så! Din bryllupsdag nærmer sig. Du skal sy på dit udstyr, dit linned, dit uldent! Intet må mangle når du skal ægte Muldvarp!

Tommelise:

Kære fru Markmus jeg elsker jo slet ikke Muldvarp.

Markmus:

Snik, snak du, snik snak med dig! Muldvarp er rig Han har store sale, med forråd i køkken og kælder, kom så her, kom så, du skal sy!

Tommelise:

Kæreste fru Markmus jeg vil så nødig bo nede hos Muldvarp!

Marmus:

Snik, snak, snikke snak Jeg har givet et løfte, alt er aftalt og planlagt, intet kan ændre det.

Tommelise:

Du allersødeste og kæreste fru Markmus! Jeg kan ikke gifte mig med Muldvarp!

Markmus:

Snik snak, snikke snak sikke snikk snak, gør nu hvad jeg siger, gør dig ikke obsternasig,

Tommelise:

Jeg vil ikke giftes med Muldvarp! Jeg finder ham styg!

Markmus:

Snik snak, snik snak, sikke snikk snak, du har blot at gøre som jeg siger! Du kommer nu!

Tommelise:

Lad mig gå, lad mig slippe, lad mig komme ud under solen!

Markmus:

Du sætter dig og syr dit tøj, ordner linned, rydder op. Jeg lover dig, der skal bli' bryllupsfest

Tommelise:

Da våren kom var Svalen rask. Da den fløj bort ville den tage mig med. Jeg takkede nej for Markmusens skyld. Hvordan skal jeg nu komme væk herfra? Jeg vil ud i det fri! Ud under solen, ud til blomsternes dufte!

Markmus:

Du bli'r her!

Tommelise:

Høre fuglenes sang!

Svalen:

Tommelise, yndigste barn, jeg drager nu sydpå, kom med! Tag med mig til de varme lande.

Tommelise:

Du kom tilbage,

Svalen:

Bort fra dit mørke hjem, bort fra din bryllupsfest, ned til de varme og blomsterfyldte lande. Sig "ja" og flyv med mig. Stig op, så flyver vi!

Tommelise:

Tag mig med, tag mig med. Kære Svale, jeg kommer!

6.Sats: Blomsternes Engle

Childrens Choir/SA:

Vi er blomsternes Engle, vi er blomsternes Engle, vi er blomsternes Engle!

TB:

I de varme lande blev Tommelise sat på et stort grønt blomsterblad.

Ch.Ch:

Vi er blomsternes Engle, vi er blomsternes Engle, vi er blomsternes Engle!

TB:

Og tænk sig i blomsten sad en fin lille mand.

SA (Prinsen):

Jeg er Prins her, hvem er du, smukke barn?

TB:

Helt gennemsigtig, som af Glas..

Ch.Ch:

Vi er blomsternes Engle, vi er blomsternes Engle, vi er blomsternes Engle!

SA:

Du smukke pige, vil du være min brud?

Solo Soprano (Tommelise):

Ja min Prins, jeg vil! Tænk at en Prins skulle fri, efter Tudse og Muldvarp. Jeg er lykkelig nu.

SA:

Tommelise, det navn er mig for stygt,. Du skal hedde Maja. Dit navn er nu Maja.

TB:

I hver en blomst bo'de der en mand og kone. De var blomsternes Engle.
Svalen måtte tage afsked. Mod Danmark fløj den igen.

SA:

Jeg giver dig fluevinger. Flyv nu med os.

Solo S:

Lykkelig...

Ch.Ch:

Vi er blomsternes Engle!

TB:

Farvel.

Narr.:

"Farvel! farvel!" sagde den lille Svale, og fløj igjen bort fra de varme Lande, langt bort tilbage til Danmark; der havde den en lille Rede over Vinduet, hvor Manden boer, som kan fortælle Eventyr, for ham sang den "qvivit, qvivit!" derfra have vi hele Historien.

Eventyrteksten er citeret fra: H.C.Andersen, Samlede Eventyr og Historier, Bind I. Gyldendals Bogklub, 1985.

Denne er et optryk af Hans Brix og Anker Jensens udgave af "Eventyr og Historier".